



معاونت توسعه بازار و مطالعات اقتصادی  
مدیریت بازارهای مالی

بهار ۱۴۰۳



### فهرست

- ✓ گواهی سپرده کالایی چیست؟ ..... ۳
- ✓ نماد معاملاتی گواهی سپرده کالایی سکه طلا چیست؟ ..... ۳
- ✓ مزایای گواهی سپرده کالایی سکه طلای بورس کالای ایران چیست؟ ..... ۳
- ✓ ساعت معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا در بورس کالای ایران چگونه است؟ ..... ۳
- ✓ چطور می‌توان سکه طلا را در خزانه بورس سپرده‌گذاری نمود یا تحویل گرفت؟ ..... ۴
- ✓ کد معاملاتی مورد نیاز برای انجام معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا چیست؟ ..... ۴
- ✓ واریز وجه برای خرید گواهی سپرده کالایی سکه طلا چگونه انجام می‌شود؟ ..... ۴
- ✓ اطلاعات تکمیلی در خصوص شرایط معاملات گواهی سپرده سکه طلا در سامانه‌های بورس کالا چیست؟ ..... ۵
- ✓ مشتری به منظور برداشت وجه خود چه اقداماتی باید انجام دهد؟ ..... ۶
- ✓ شرایط انبارداری و تحویل سکه طلا به چه صورت است؟ ..... ۶
- ✓ چگونه می‌توان تابلوی معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا را مشاهده نمود؟ ..... ۷



بسمه تعالی

## معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا در سامانه ابزارهای نوین مالی و مشتقه (سما)

### در بورس کالای ایران

#### ✓ گواهی سپرده کالایی چیست؟

گواهی سپرده کالایی، اوراق بهاداری است که نشان‌دهنده مالکیت دارنده آن بر مقدار معینی کالا (دارایی پایه) است که به پشتوانه قبض صادر شده توسط خزانه مورد پذیرش بورس کالای ایران، صادر می‌شود. در معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا، دارایی پایه هر گواهی یک قطعه سکه تمام بهار آزادی ضرب ۱۳۸۶ می‌باشد.

#### ✓ نماد معاملاتی گواهی سپرده کالایی سکه طلا چیست؟

نماد گواهی سپرده پیوسته تمام سکه بهار آزادی طرح جدید (CD1GOC0001) از تاریخ ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۳ در سامانه معاملات ابزارهای نوین مالی و مشتقه (سما) بورس کالای ایران، امکان معامله پیدا کرده است. مشخصات دارایی پایه گواهی سپرده سکه بر اساس جدول ۱ می‌باشد.

جدول ۱: مشخصات گواهی سپرده سکه طلا

دارایی پایه	سال ضرب	عیار	وزن
سکه تمام بهار آزادی طرح جدید	۱۳۸۶	۹۰۰	۸,۱۳۳

#### ✓ مزایای گواهی سپرده کالایی سکه طلای بورس کالای ایران چیست؟

از مزایای مهم معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا می‌توان به معافیت معاملات از مالیات ارزش افزوده و مالیات بر درآمد، دارایی پایه اصلت‌سنجی شده و بدون ریسک، شفافیت قیمت‌ها در بازار، قابلیت توثیق جهت تامین مالی و دریافت تسهیلات، ساعات معاملات طولانی، نگهداری دارایی در خزانه امن و کاهش ریسک‌های مرتبط و ... اشاره کرد.

#### ✓ ساعت معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا در بورس کالای ایران چگونه است؟

معاملات گواهی سپرده سکه طلا در سامانه بورس کالا از ساعت ۱۱:۳۰ با ۳۰ دقیقه پیش‌گشایش آغاز و تا ساعت ۱۷:۰۰ در روزهای شنبه تا چهارشنبه و تا ساعت ۱۵:۰۰ در روزهای پنج‌شنبه انجام می‌شود؛ همچنین آخرین تغییرات در ساعات معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا در آدرس ذیل قابل مشاهده است:

<https://www.ime.co.ir/ga-namad-details.html>



### ✓ چطور می‌توان سکه طلا را در خزانه بورس سپرده‌گذاری نمود یا تحویل گرفت؟

تحویل/دریافت سکه طلا به/از خزانه بورس کالا از روز شنبه تا پنجشنبه با دریافت نوبت قبلی از طریق شماره تماس ۰۲۱-۸۵۶۴۴۴۴۴ امکان‌پذیر است. تمهید سامانه الکترونیکی دریافت نوبت جهت سپرده‌گذاری یا تحویل سکه طلا در خزانه بورس کالا در حال انجام می‌باشد و به محض ایجاد اطلاع‌رسانی می‌گردد.

### ✓ کد معاملاتی مورد نیاز برای انجام معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا چیست؟

برای خرید و فروش گواهی سپرده پیوسته تمام سکه بهار آزادی طرح جدید در نماد (CD1GOC0001) مشتری باید کد معاملاتی بازار مالی را دریافت کند. اشخاص حقیقی و حقوقی از طریق شرکت‌های کارگزاری و صرفاً با استفاده از درخواست ارایه شده از سوی آنها به بورس، اقدام به دریافت کد بورسی می‌نمایند. اغلب شرکت‌های کارگزاری امکان اخذ کد مزبور از طریق دسترسی برخط را برای اشخاص حقیقی فراهم کرده‌اند اما اشخاص حقوقی باید از طریق شرکت کارگزاری اقدام به دریافت کد ذکر شده نمایند. در زمان دریافت کد معاملاتی بورس کالا فعال نمودن گزینه بازار مالی و مشتقه الزامی است. مشتریان حقوقی می‌بایست به صورت حضوری به شعب کارگزاری مربوطه مراجعه و مدارک مورد نیاز را تحویل دهند. لیست مدارک مورد نیاز برای اخذ کد معاملاتی بازارهای مشتقه-مالی برای مشتریان حقوقی ایرانی به شرح زیر است:

- ۱- آگهی تاسیس، در صورت تغییر نام، آگهی روزنامه رسمی تغییر نام نیز باید ارائه شود.
  - ۲- اساسنامه، اگر مشتری صندوق سرمایه‌گذاری باشد، امیدنامه صندوق نیز به اساسنامه باید الصاق شود.
  - ۳- آگهی روزنامه رسمی آخرین تغییرات اعضای هیات مدیره و مدیرعامل (تعیین سمت و نحوه امضای اسناد).
  - ۴- کپی برابر اصل شده پشت و روی کارت ملی و صفحه اول شناسنامه مدیر عامل، تمام اعضای هیات مدیره، دارندگان حق امضا و سهامداران حقیقی.
  - ۵- آگهی روزنامه رسمی افزایش سرمایه ثبتی (در صورتی که از زمان تاسیس افزایش سرمایه داشته باشد).
- لیست کارگزاری‌های دارای مجوز معاملات گواهی سپرده کالایی و معاملات برخط در [www.ime.co.ir](http://www.ime.co.ir) تارنمای بورس کالای ایران به آدرس [www.ime.co.ir](http://www.ime.co.ir) در بخش ذی‌نفعان در دسترس عموم است.

### ✓ تغییر کارگزار در بازار مالی چگونه انجام می‌شود؟

تغییر کارگزار در بازار مالی از طریق ثبت درخواست تغییر کارگزار از سوی کارگزاری مقصد در سامانه مشتریان بورس کالای ایران قابل انجام است.

### ✓ واریز وجه برای خرید گواهی سپرده کالایی سکه طلا چگونه انجام می‌شود؟

به منظور واریز وجه برای خرید گواهی سپرده سکه طلا، مشتری وجه مورد نظر خود را به حساب بانکی شرکت کارگزاری واریز و درخواست تامین وجه در دفتر دارایی خود را می‌دهد. در این مرحله شرکت کارگزاری به دو روش می‌تواند افزایش وجه در دفتر دارایی مشتری را انجام دهد. روش اول واریز وجه با شناسه واریز یکتای مشتری به حساب عملیاتی بورس کالا است؛ پس از واریز، اتاق پایاپای بورس کالا معادل وجه واریزی اعتبار ریالی در دفتر دارایی



اصلی مشتری منظور می‌کند. روش دوم واریز وجه تجمیعی دریافتی از مشتریان با شناسه واریز یکتای کارگزار به حساب عملیاتی بورس کالا است. در این روش پس از انتقال وجه بوسیله شرکت کارگزاری و شناسایی آن توسط بورس کالا، وجه در دفتر دارایی اصلی کارگزار اعمال می‌شود؛ کارگزار می‌تواند وجوه را از دفتر دارایی اصلی خود به دفتر دارایی مشتریان واریزکننده وجه، انتقال دهد. هر زمان که مشتری قصد انجام معامله داشته باشد درخواست شارژ دفتر دارایی بازار خود (انتقال وجه از دفتر دارایی اصلی به دفتر دارایی گواهی سپرده) را از طریق دسترسی برخط یا از طریق کارگزار خود انجام می‌دهد. این امر صرفاً با یک کلیک و به صورت آنی قابل انجام است.

## ✓ اطلاعات تکمیلی در خصوص شرایط معاملات گواهی سپرده سکه طلا در سامانه‌های بورس کالا چیست؟

دامنه نوسان در این نماد  $\pm 5\%$  - درصد قیمت پایانی در روز معاملاتی قبل می‌باشد. ویژگی‌های معاملات نماد به شرح جدول ۲ می‌باشد؛ همچنین هر گونه تغییرات در شرایط نماد معاملاتی در بخش اعلانات بازار مالی بورس کالا به آدرس <https://www.ime.co.ir/elanmaliarchive.html> اطلاع‌رسانی خواهد شد.

جدول ۲: ویژگی نماد معاملاتی سکه تمام بهار آزادی

نماد	CD1GOC0001
دارایی پایه	سکه تمام بهار آزادی ضرب سال ۱۳۸۶ بانک مرکزی
اندازه هر گواهی سپرده کالایی	یک قطعه سکه تمام بهار آزادی
واحد قیمت	ریال
حداقل تغییر قیمت هر سفارش	۱۰۰ ریال
روزهای معاملات	شنبه تا پنجشنبه
کارمزد معاملات	مطابق با مصوبات هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار و شورای عالی بورس و اوراق بهادار (آخرین نرخ کارمزد معاملات گواهی سپرده سکه طلا از طریق آدرس <a href="https://www.ime.co.ir/Certificates-of-deposit-fees.html">https://www.ime.co.ir/Certificates-of-deposit-fees.html</a> قابل مشاهده است)
محدودیت سقف هر سفارش خرید	۱۰ گواهی سپرده کالایی معادل ۱۰ قطعه سکه
محدودیت تعداد دارایی برای مشتریان	صندوق سرمایه‌گذاری کالایی پشتوانه طلا و بازارگردان: بدون محدودیت سایر اشخاص: ۱۰۰ گواهی سپرده کالایی معادل ۱۰۰ قطعه سکه اشخاص حقوقی: ممنوعیت خرید
حداقل خرید	۱ گواهی سپرده کالایی
لات معاملاتی	۱ گواهی سپرده کالایی
هزینه انبارداری (هر قطعه در روز)	۳,۸۳۰



تغییرات هزینه انبارداری در آدرس زیر قابل مشاهده است:

<https://www.ime.co.ir/hazine-anbardari.html>

### ✓ مشتری به منظور برداشت وجه خود چه اقداماتی باید انجام دهد؟

جهت برداشت وجه، درخواست مربوط توسط شرکت کارگزاری از طریق ایستگاه معاملاتی یا توسط مشتری از طریق دسترسی برخط ثبت می‌شود. درخواست ثبت شده توسط اتاق پایاپای بورس بررسی و سپس از دفتر دارایی گواهی سپرده مشتری برداشت و به دفتر دارایی اصلی مشتری انتقال می‌یابد.<sup>۱</sup> در مرحله بعد با درخواست کارگزار، وجه از دفتر دارایی اصلی مشتری به دفتر دارایی کارگزار منتقل می‌گردد. اعمال درخواست انتقال از دفتر دارایی اصلی مشتری به دفتری دارایی اصلی کارگزار در طول ساعت بازار نیز امکان‌پذیر است. سپس با درخواست کارگزار، بورس وجوه مورد درخواست را به حساب بانکی شرکت کارگزاری واریز می‌نماید. شرکت کارگزاری موظف است وجوه دریافتی را حداکثر ظرف یک روز به حساب بانکی معرفی شده از سوی مشتری واریز نماید.

### ✓ شرایط انبارداری و تحویل سکه طلا به چه صورت است؟

هزینه انبارداری و نگهداری به ازای هر گواهی سپرده کالایی سکه طلا روزانه معادل ۳,۸۳۰ ریال<sup>۲</sup> می‌باشد (آخرین نرخ هزینه انبارداری روزانه از طریق آدرس <https://www.ime.co.ir/hazine-anbardari.html> قابل مشاهده است) و پرداخت این مبلغ بر عهده دارنده گواهی سپرده کالایی در پایان هر روز می‌باشد. در زمان فروش گواهی سپرده سکه طلا، در صورت وجود وجه در دفتر دارایی فروشنده، کل بدهی مربوط به هزینه انبارداری وی تسویه می‌شود، در غیر این صورت معادل وجه موجود، بدهی تسویه خواهد شد<sup>۳</sup>؛ همچنین تمامی دارندگان گواهی سپرده مذکور موظف‌اند در انتهای شهریور و اسفند ماه هر سال، نسبت به تسویه هزینه انبارداری از طریق افزایش اعتبار ریالی در دفتر دارایی انبار خود نزد بورس کالای ایران اقدام کنند. در غیر این صورت به مانده بدهی انبارداری مشتری، به مقدار نرخ سود تسهیلات در عقود غیرمشارکتی بانک‌ها و موسسات اعتباری (اعلامی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا) اضافه می‌شود.

جهت تحویل گرفتن سکه طلا از خزانه، مشتری باید درخواست ترخیص را در روزهای شنبه تا چهارشنبه حداکثر تا ساعت ۱۷ و پنجشنبه تا ساعت ۱۵ از طریق شرکت کارگزاری و یا سامانه برخط ثبت نماید. پس از تایید درخواست توسط بورس، حداکثر ظرف یک روز پس از ثبت درخواست مشتری از طریق سامانه، خزانه پذیرش شده در بورس بعد از احراز هویت نسبت به تحویل سکه طلا به شخص مالک یا نماینده قانونی وی اقدام می‌نماید. لازم است مالک یا نماینده وی به منظور تحویل سکه طلا همراه با مدارک احراز هویت طی زمان تعیین شده توسط انباردار در روزهای کاری از شنبه تا پنجشنبه از ساعت ۹:۰۰ تا ۱۴:۰۰ به محل تحویل انبار مراجعه کند؛ آدرس محل خزانه‌های پذیرش شده سکه طلا از طریق تارنمای بورس کالا به آدرس <https://www.ime.co.ir/coin-warehouse.html> قابل رویت است. تمامی سکه‌های تحویل گرفته شده و تحویل داده شده از طریق خزانه مورد

<sup>۱</sup> این فرآیند در خارج از جلسه معاملاتی انجام می‌شود.

<sup>۲</sup> هزینه انبارداری روزانه در ابتدای فصل بهار و پاییز، بر اساس میانگین قیمت پایانی نماد معاملاتی در یک ماه پایانی تعدیل می‌شود.

<sup>۳</sup> مالیات بر ارزش افزوده هزینه انبارداری مطابق با قوانین و مقررات تعیین و اخذ خواهد شد.



پذیرش بورس کالای ایران بدون وکیوم است. در زمان تحویل گرفتن سکه از خزانه، مالک می‌تواند کیفیت و کمیت سکه‌های دریافتی را مورد بررسی قرار دهد. پس از تحویل و خروج سکه طلا از خزانه، اعتراض در مورد کمیت و کیفیت سکه‌های تحویل گرفته شده مورد پذیرش نخواهد بود.

هزینه انبارداری روزانه بابت نگهداری کالا در ابتدای فصل‌های بهار و پاییز، براساس قیمت سکه طلا (میانگین قیمت پایانی نماد معاملاتی سکه طلا در یک ماه پایانی فصل قبل) ضرب در  $0/4$  درصد تقسیم بر ۳۶۵ تعدیل شده و پیش از اعمال اطلاع‌رسانی می‌شود.

✓ چگونه می‌توان تابلوی معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا را مشاهده نمود؟

مشتریان محترم می‌توانند با مراجعه به آدرس [www.gold.ime.co.ir](http://www.gold.ime.co.ir) و یا [www.cdn.ime.co.ir](http://www.cdn.ime.co.ir) تابلوی معاملات، اطلاعات مربوط به حجم معاملات روز جاری، تاریخچه قیمت پایانی و حجم معاملات و ... را مشاهده نمایند؛ همچنین هر گونه اطلاعیه مربوط به بازار در بخش اعلانات بازار مالی در سایت بورس کالای ایران اطلاع‌رسانی می‌گردد.